

De Serval

De serval is een katachtige die leeft op de **Afrikaanse savanne**.

In het Afrikaans heet de serval "**Tierboskat**" (Tier betekent: met ronde vlekken en strepen). Sommige mensen noemen de serval ook wel '**mini-cheeta**'. Dat komt omdat beide dieren een soort zelfde vacht (met stippen) hebben.

De serval is nauw verwant aan de **caracal** en de **goudkat**, dit zijn katachtigen die ook in Afrika leven. Verwant zijn betekent dat de dieren ongeveer dezelfde voorouders hadden. Er zijn 18 **ondersoorten** van de serval. Dit betekent dat al die soorten net iets verschillen van elkaar, of dat ze in verschillende gebieden leven.

De Afrikaanse goudkat leeft graag in gebieden met veel bomen. Hij kan klimmen en is niet bang voor water, maar blijft liever op de grond.

Inhoudsopgave

Inleiding	1
Waarom is het belangrijk om een spreekbeurt over de serval te houden?	3
Wat voor soort dier is de serval?	3
Verschillende soorten servals?	4
Basisinformatie over de serval	5
Hoe ziet de serval eruit?	6
Waar leeft de serval?	7
Hoe leeft de serval?	8
Waarom gaat het steeds minder goed met de serval?	10
Waarom zou het erg zijn als de serval uitsterft?	11
Wat kun jij doen om de serval te helpen?	11
Wat doet Stichting SPOTS?	12
Hoe werkt Stichting SPOTS?	13
Leuke weetjes	14
Alle links	15
Bronvermelding	15

Waarom is het belangrijk om een spreekbeurt over de serval te houden?

Omdat de serval zo'n mooi dier is en omdat er steeds minder servals op de wereld zijn. Het is heel belangrijk dat er mensen zijn die de servals en andere dieren willen beschermen. Daarom moeten mensen weten dat de serval een supermooi en bijzonder dier is. Als jij dat tegen je klasgenoten vertelt, worden zij misschien wel net zo enthousiast als jij!

Verderop kun je lezen wat je nog meer kunt doen om de serval te helpen.

Wat voor soort dier is de serval?

De serval behoort tot de **katachtigen**. De katachtigen zijn verdeeld in **grote katten** en **kleine katten**. Het verschil wordt niet bepaald door hoe groot de kat is, maar door elf kleine botjes in de keel die samen het tongbeen vormen. Als de botjes aan elkaar zitten dan kan de kat spinnen en niet brullen. Dit zijn de 'kleine katten'. Dit zijn bijvoorbeeld de huiskat, de lynx en ook de serval. Als de botjes niet aan elkaar vast zitten, dan kan de kat brullen maar niet spinnen. Deze katten behoren tot de 'grote katten' (bijvoorbeeld de leeuw, tijger en jaguar).

De serval heeft ook een officiële naam. Deze officiële naam is een wetenschappelijke naam. Deze naam is bedacht door wetenschappers die alle dieren een eigen unieke naam geven zodat er geen vergissingen kunnen worden gemaakt. Zo kunnen mensen in verschillende talen over een dier praten. De wetenschappelijke naam van de serval is **Leptailurus serval**.

In Nederland kun je de serval in de volgende dierentuinen zien.

- Artis in Amsterdam
- Diergaarde Blijdorp in Rotterdam
- Dierenpark Emmen
- Dierenpark de Oliemeulen in Tilburg

Verschillende soorten servals?

Je kon al lezen dat alle dieren een **wetenschappelijke** naam hebben. Soms zie je daarachter nog een **derde** naam, bijvoorbeeld ***Leptailurus serval beirae***. Deze derde naam geeft **ondersoort** van het dier aan. De serval komt namelijk in een heel groot gebied voor en die gebieden **verschillen** vaak heel veel van elkaar in **landschap** of **temperatuur**. Een serval die bijvoorbeeld in Zimbabwe leeft, leeft dus in hele **andere omstandigheden** dan een serval in bijvoorbeeld Nigeria. Daarom zien servals er in verschillende gebieden iets **anders** uit. Het zijn verschillende **ondersoorten**. Omdat er vaak veel discussie is om de diverse ondersoorten, benoemen wij deze niet verder in de spreekbeurten. Als je meer over ondersoorten wilt weten, kun je altijd kijken op onze website: <https://stichtingspots.nl/onze-katten/alle-katachtigen/serval/>

Basisinformatie over de serval

Stam:	Chordata (gewervelden)
Klasse:	Mammalia (zoogdieren)
Orde:	Carnivora (vleeseters)
Familie:	Felidae (katachtigen)
Geslacht:	Leptailurus
Soort:	Serval
Lichaamslengte:	ca. 67 - 100 centimeter
Staartlengte:	ca. 24 - 35 centimeter
Hoogte:	ca. 54 - 62 centimeter
Gewicht:	Vrouw: ca. 6 - 13 kg Man: ca. 10 - 18 kg
Levensverwachting:	13 - 20 jaar in gevangenschap, in het wild worden ze meestal minder oud.

Hoe ziet de serval eruit?

De serval is een middelgrote katachtige met zeer lange poten. Als je dit vergelijkt met andere katten, heeft de serval zelfs de **langste poten** van allemaal!

Staart

De serval heeft een opvallend kort staartje, met afwisselend zwarte en geelbruine ringen.

Vacht

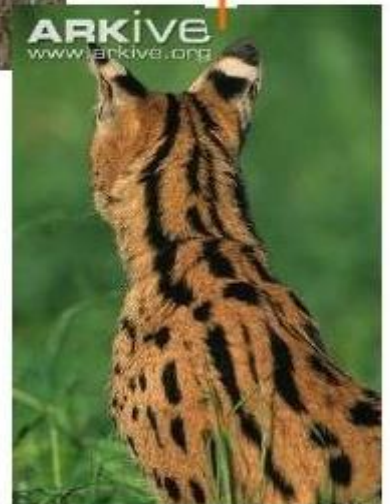
De vacht is geelbruin met ronde vlekken. Sommige van die vlekken lopen over in strepen. De buik is vuilwit van kleur.

Oren

Servals hebben erg grote en beweeglijke oren. Zo kunnen ze goed horen waar hun prooi zit. De achterkant van de oren zijn zwart, met wit in het midden.

Poten

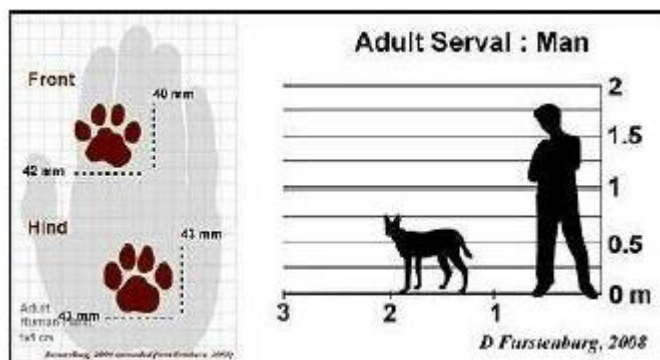
De serval heeft hele lange poten. Dit is handig, omdat de serval zo makkelijker over het hoge gras kan kijken tijdens het jagen.

De serval heeft een smalle kop, en een kort snuitje. De neus is zwart. Met zijn **snorharen** kan de serval ook in het donker de weg vinden, en zijn prooi ermee opsporen. Met zijn scherpe hoektanden kan de serval zijn prooi goed vastpakken. De serval heeft ontzettend lange poten (relatief de langste poten van alle katachtigen).

Op het plaatje hiernaast kun je zien hoe groot de serval is in vergelijking met een volwassen man. Aan de linkerkant van het plaatje zie je ook de voetafdrukken van de voorpoot en de achterpoot van een serval in vergelijking met de hand van een volwassen man. Je ziet dus dat de serval niet zo groot is.

Waar leeft de serval?

De serval komt alleen voor in **Afrika**. In het plaatje kun je aan de groene kleur zien waar ze in Afrika voorkomen. De serval leeft vooral ten zuiden van de Sahara, een grote woestijn, en in West-Afrika.

De serval leeft in verschillende gebieden, zoals op **savannes**. De savanne bestaat uit gras, met af en toe een boom. Omdat de serval veel water nodig heeft, komt hij niet in de woestijnen voor, of in hele droge gebieden. Ze leven daarom ook vaak in nattere gebieden, die worden '**wetlands**' genoemd. Dit betekent letterlijk 'natte landen'. Maar de serval komt ook voor in open bossen.

Het is belangrijk voor de serval dat er in ieder geval **hoog gras** is waar hij leeft, want daar zoekt hij zijn prooi. Zo kan hij ongezien dichterbij sluipen...

Hoe leeft de serval?

Servals leven meestal alleen, dat wordt ook wel **solitair** genoemd. Elke serval heeft zijn of haar eigen **territorium**, zo wordt het gebied waarin ze leven genoemd. Aan de rand van zo'n territorium verspreid de serval plas en poep om zijn geur te verspreiden. Zo geeft hij aan dat dit zijn gebied is. Als er in dit gebied andere servals komen dan kunnen er gevechten uitbreken! De servals kunnen dan een heleboel lawaai maken: ze blazen, spinnen, sissen en grommen om elkaar weg te jagen.

In dit filmpje zijn een paar geluiden te horen die de serval maakt. Het filmpje is opgenomen in een opvang. Je kunt de serval horen vanaf minuut 1:58.
<http://www.youtube.com/watch?v=pHZm52nvBB4>

Voortplanting

Tijdens de paartijd komen de servals wel bij elkaar, dat is meestal in de lente. Als het vrouwtje **krols** is (dat betekent dat ze klaar is om te paren), roept ze met luide kreten naar een mannetje. Ook wrijft ze overal tegenaan met haar geurklieren en spuit ze met urine. Zo ruikt het mannetje dat het vrouwtje klaar is om te paren.

Na ongeveer **67 tot 77** dagen worden er **1 tot 4** jonge servals geboren. Die jonge servals worden ook wel **kittens** genoemd. De kittens zijn bij de geboorte nog helemaal blind. Om ervoor te zorgen dat de kittens veilig zijn, versleept de moeder ze steeds naar nieuwe schuilplaatsen.

Als de kittens 4 tot 5 weken oud zijn, krijgen voor het eerst vlees. Als de jongen ongeveer **1 jaar** zijn, gaan ze weg bij hun moeder en beginnen ze hun eigen leven. Als de jongen 2 jaar oud zijn kunnen ze zelf ook kittens krijgen. Dit noemen we **geslachtsrijp**.

De jacht en de prooien van de serval

De serval is een **carnivoor**. Dit betekent dat hij alleen vlees eet. De dieren waarop de serval jaagt, worden **prooien** genoemd.

Servals jagen vooral op **kleine knaagdieren**, zoals muizen en ratten. Maar ze eten ook vissen, kikkers, reptielen en hazen. De serval loopt tijdens de jacht voorzichtig door het hoge gras. Als hij iets hoort, sluipt hij er voorzichtig op af. Dan neemt hij een enorme **sprong** en landt op de prooi met zijn voorpoten! Er zijn niet veel kattensoorten die deze techniek gebruiken om prooien te vangen.

In dit plaatje zie je hoe een serval bovenop zijn prooi springt.

Wist je dat...

De serval zijn ritme aanpast aan de prooi? Dit betekent dat wanneer er veel prooien zijn die overdag leven, de serval ook overdag jaagt. Als er veel prooien zijn die 's nachts leven, gaat de serval ook in de nacht jagen.

Soms leven de prooien ook onder de grond. De serval graaft dan de prooi op, en met zijn lange voorpoten trekt hij de prooi uit zijn hol. Als de serval een grotere prooi te pakken heeft, dan bewaart hij vaak een deel onder de grond. Zo heeft hij later nog een lekker maaltje.

Servals eten soms ook kippen van boeren, die zijn daar natuurlijk niet zo blij mee...

Waarom gaat het steeds minder goed met de serval?

Vroeger kwamen er veel meer servals voor dan nu. Voor een serval zijn er een paar gevaren:

Verlies van leefgebied - Doordat er steeds meer mensen komen, worden de steden groter, komen er meer wegen, en zo blijft er steeds **minder ruimte** voor de natuur. En dus ook minder leefruimte voor de serval. Zo kan de serval minder makkelijk aan wilde prooien komen.

Vooraf nattere gebieden, zogenaamde wetlands, worden steeds kleiner. En hier leven nu juist veel knaagdieren, waar de serval op jaagt. Ook met de graslanden gaat het niet zo goed. Hier laten de boeren hun koeien op grazen, of ze verbranden het gras. Zo kunnen ze er gewassen op verbouwen en blijft er steeds minder gebied over voor de serval om prooien te zoeken.

Jacht - In het westen van Afrika wordt er ook wel eens op servals gejaagd. Dit doen ze voor de mooie **vacht**. Die vachten worden gebruikt als mantel bij ceremoniële gebeurtenissen bijvoorbeeld. Soms wordt het zelfs gebruikt als medicijn! Dat is wel raar natuurlijk, want in de vacht zitten helemaal geen middeljes die genezend werken. Maar omdat veel mensen dit toch geloven, worden er veel servals gedood in de jacht.

Omdat er minder prooidieren zijn voor de serval, eten ze wel eens een kip van een boer. Die is daar natuurlijk helemaal niet blij mee. Uit **wraak** schieten de boeren dan vaak de serval dood.

De serval als huisdier

Er is nog iets gek aan de hand met de serval. Sommige mensen vinden het leuk om zo'n kat als huisdier te hebben! Maar servals zijn helemaal **niet geschikt als huisdier**! Servals worden groot en sterk, en kunnen dan levensgevaarlijk zijn voor kinderen! Ook worden servals niet zo goed zindelijk als de gewone huiskat. Ze sproeien overal urine, om iedereen te laten weten dat zij de baas zijn. Dat is natuurlijk niet echt lekker in je huis!

Servals zijn echte wilde katten, en daarom hebben ze in een huis snel last van stress. Voor hem is het dus helemaal niet leuk om als huisdier gehouden te worden.....

Er bestaat een lijst waarop staat hoe het met alle diersoorten van de wereld gaat. Dit is de **Rode Lijst**. Die lijst is gemaakt door een organisatie die het **IUCN** heet. IUCN staat voor de International Union for Conservation of Nature. In het Nederlands betekent dit: de internationale unie voor de bescherming van de natuur. De serval staat ook op deze lijst, en heeft de status '**niet bedreigd**'. Dit betekent dat er nu nog geen gevaar is dat hij zal uitsterven. Maar doordat zijn leefgebied afneemt, lopen de aantallen wel terug. We moeten oppassen dat de serval straks niet, zoals zoveel andere wilde katten, met uitsterven wordt bedreigd.

Waarom zou het erg zijn als de serval uitsterft?

Dat is een goede, en heel belangrijke vraag. Je hebt vast al op school geleerd over hoe **dieren in de natuur met elkaar samenleven**. Dieren en planten vormen "**voedselketens**". Dit betekent dat dieren elkaar nodig hebben om te overleven. Vergelijk de natuur maar met een auto. Als je daar 1 onderdeel uithaalt, dan rijdt de hele auto niet meer goed. En het is natuurlijk ook gewoon verdrietig als zo'n mooi dier er straks niet meer is.

Wat kun jij doen om de serval te helpen?

Er zijn verschillende dingen die je kunt doen om de serval te **helpen**. Maar misschien denk je 'wat kan ik nu doen'?

Manier 1:

Het is leuk en heel belangrijk als jij een **spreekbeurt** over de serval geeft. Dan kun je jouw klasgenoten meer vertellen over deze mooie kat. En waarom het niet zo goed gaat met de serval.

Tips!

- Begin je spreekbeurt met een **serval-quiz**.
- Laat mooie **plaatjes** en **foto's** van servals zien.
- Laat **filmpjes** van servals zien, kijk maar eens bij de links of op YouTube.
- Deel aan het einde van je spreekbeurt **informatie voor ouders** uit aan je klasgenoten.

Neem de **Flyer** mee over Stichting SPOTS die ook bij de download zit.

Manier 2:

Je kunt met je school of klas een actie voor de serval bedenken. Je kunt bijvoorbeeld een sponsorloop, loterij of rommelmarkt organiseren. Of misschien heb je zelf nog een veel beter idee. Met het geld dat je daarmee verdient, kunnen jullie als klas of school een project voor het behoud van de serval steunen. Het geld kan je naar Stichting SPOTS overmaken en dan kun je erbij zeggen dat het geld bedoeld is voor de serval. In de mail die we gestuurd hebben, zit ook een A4 'organiseer een kattendag'. Hierin staan leuke acties die jij en je klasgenoten kunnen uitvoeren om de serval te helpen.

Op deze site vind je ook meer informatie:

WWW <http://www.stichtingspots.nl/>

Wat doet Stichting SPOTS?

Er zijn in Nederland veel organisaties die zich voor allerlei dieren inzetten. Maar er was in Nederland nog geen organisatie die zich inzet voor de katachtigen die met uitsterven worden bedreigd. Daarom is in 2004 Stichting SPOTS opgericht. SPOTS staat voor **Save and Protect Our TreasureS** (bewaar en bescherm onze schatten). SPOTS betekent ook 'vlekken' (die veel katachtigen hebben) en SPOTS verwijst naar 'in de spotlights zetten'. Hiermee bedoelen we dat we zoveel mogelijk aandacht proberen te vragen voor de wilde katachtigen. Daarnaast staat SPOTS voor 'plekken'. Stichting SPOTS vraagt aandacht voor plekken op de wereld waar iets gedaan wordt voor natuurbescherming.

Knuffelfarms

Veel mensen bezoeken in Afrika en Azië projecten waar je kunt **knuffelen** met jonge tijgers en/of leeuwen. Deze dieren worden hiervoor speciaal gefokt en er wordt verteld dat deze dieren, als ze groot zijn geworden, worden teruggeplaatst in het wild. Maar dat kan helemaal niet! Dieren die gewend zijn geraakt aan mensen, kunnen niet voor zichzelf zorgen. Daarnaast is het eigenlijk heel erg zielig om te knuffelen met jonge leeuwtjes of tijgers. De dieren worden namelijk al heel vroeg weggehaald bij hun moeder. En dat is verdrietig voor beiden.

Stichting SPOTS probeert daarom ook voorlichting te geven over dit onderwerp.

Knuffelfarms noemen wij deze plaatsen waar je kunt knuffelen met dieren zoals leeuwen en tijgers. Wij willen duidelijk maken dat knuffelen met roofdieren zoals leeuwen en tijgers, helemaal niet goed is. In de flyer die je ontvangen hebt in de email, is meer informatie terug te vinden over dit onderwerp. Er is zelfs een aparte website waar je alles kunt lezen: www.knuffelfarms.nl

Hoe werkt Stichting SPOTS?

- SPOTS probeert in Nederland op allerlei manieren aandacht te vragen voor de katachtigen. Ze is bijvoorbeeld regelmatig **aanwezig in dierenparken, op scholen** en op **evenementen**. Hier vertellen de vrijwilligers van SPOTS over de **katachtigen** en dat heel veel van deze dieren met uitsterven worden bedreigd.
- Maar SPOTS ontwikkelt ook **informatiemateriaal over de katachtigen voor kinderen zoals jij die graag een spreekbeurt willen geven over katachtigen**. Op onze website kan iedereen van alles lezen over alle wilde katten die in de wereld leven.
- Daarnaast probeert SPOTS geld in te zamelen voor projecten die zij ondersteunt.

Op deze site vind je meer informatie: <http://www.stichtingspots.nl/>

Leuke weetjes

Wist je dat...?

- 🐾 Servals hun grote oren gebruiken als een soort schotels? Ze kunnen precies horen waar een geluid vandaan komt.
- 🐾 Serval in het Portugees 'wolvenhert' betekent?
- 🐾 In Italië de mensen de serval 'tijgerkat' noemen?
- 🐾 Er een kattensoort bestaat die ontstaan is uit een kruising tussen een serval en een gewone huiskat? Deze kattensoort heet de Savannah. Deze kat is speciaal gefokt voor mensen die graag zo'n dier in huis hebben. Het blijft de vraag of dit goed is want de Savannah heeft dus wild bloed. En dat kan problemen geven.
- 🐾 De serval ook heel goed kan duiken? Hij duikt van onderaf zijn prooi in het water op en grijpt deze!
- 🐾 Er in Zuid-Amerika een hondachtige woont met net zulke lange poten als de serval? Dat is de manenwolf.
- 🐾 De serval ook wel mini-cheeta wordt genoemd? Dit is vanwege zijn stippen.
- 🐾 Een serval wel 4.000 knaagdieren eet per jaar?
- 🐾 Een serval wel 4 meter ver kan springen? En wel 2 meter hoog!

Hier vind je een leuk filmpje over de serval:
<https://www.youtube.com/watch?v=QbxlQDfxUOQ>

Alle Links

Deze links kun je gebruiken voor handige **informatie**:

- <http://www.stichtingspots.nl/>
- [http://nl.wikipedia.org/wiki/Serval_\(katachtige\)](http://nl.wikipedia.org/wiki/Serval_(katachtige))
- <http://www.roofdieren.info/index.php/land-roofdieren/serval>
- <http://dier-en-natuur.infonu.nl/dieren/83758-de-serval-een-kat-maar-geen-huisdier.html>

Deze links kun je gebruiken voor **mooie plaatjes**:

- <http://www.arkive.org/serval/leptailurus-serval/>
- <http://a-z-animals.com/animals/serval/pictures/1740/>
- <http://www.fotosearch.nl/beeld-foto/serval.html>

Deze links kun je gebruiken voor **filmpjes**:

- <http://www.arkive.org/serval/leptailurus-serval/>
- <http://www.youtube.com/watch?v=pHZm52nvBB4>
- <http://www.youtube.com/watch?v=QbxIQDfxUOQ>

(let op, er wordt hier Engels in gesproken!)

Gebruikte bronnen

- <http://www.stichtingspots.nl/>
- <http://www.jackbazen.com/id10.html>
- <http://www.philipjbriggs.com/>
- <http://www.arkive.org/serval/leptailurus-serval/>
- [http://nl.wikipedia.org/wiki/Serval_\(katachtige\)](http://nl.wikipedia.org/wiki/Serval_(katachtige))
- <http://dier-en-natuur.infonu.nl/dieren/83758-de-serval-een-kat-maar-geen-huisdier.html>

Stichting SPOTS
L.P. van Mallandstraat 46
4754 AP Stampersgat
E: info@stichtingspots.nl
Tel: 06-4094 7232
www.stichtingspots.nl
www.knuffelfarms.nl
Rekeningnummer:
IBAN: NL90INGB0004611235
BIC: INGBNL2A

